

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA**

**ONOR. IMHALLEF
ANNA FELICE**

Seduta tat-2 ta' Mejju, 2007

Citazzjoni Numru. 821/2004

Paraggi Holdings Limited (C15823)

vs

Rosalie Darmanin u Nicholas Agius Darmanin

Il-Qorti:

Rat il-verbal tas-17 ta` Jannar, 2007 fejn il-konvenuta tablet li din il-Qorti tissoprassjedi fis-smiegh tal-kawza in vista tal-proceduri kostituzzjonali ntavolati dakinhar.

Innotat l-oppozizzjoni tas-socjeta` attrici ghal din it-talba.

Rat in-nota tal-istess konvenuta in sostenn tat-talba tagħha.

Rat ir-risposta ghal din in-nota pprezentata mis-socjeta` attrici.

Ikkunsidrat illi:

Huwa kompletament fid-diskrezzjoni tal-Qorti jekk tilqax talba ghas-soprassjoni jew tichadx tali talba. Il-Qorti hija obbligata tissoprassjedi biss f`kaz li jaqa` fl-ambitu tal-Art. 46(3) tal-Kostituzzjoni, li tiprovoġi ghall-kaz meta l-istess Qorti tagħmel referenza hi stess lill-Qorti Kostituzzjonali, kaz li ovvjament m`huwiex dak li għandha quddiemha prezentement. F`dan il-kaz quddiemha, kienet l-istess konvenuta li bdiet il-proceduri kostituzzjonali. Għaldaqstant, ir-rimedju tas-soprassessjoni jibqa` biss fakoltattiv.

Issa l-Qrati Maltin kellhom diversi okkazzjonijiet fejn ippronuncjaw ruhhom dwar l-ezercizzju ta` din il-fakolta`.

Mid-diversi sentenzi johorgu zewg principji fondamentali:

1. l-obbligu ta` kull Qorti li tisma` u tiddeciedi kull kawza fi zmien ragonevoli skond ic-cirkostanzi tal-kaz partikolari; u
2. li bhala tali s-soprassjoni m`hijiex komtemplata fis-sistema guridiku Malti tilef f`kazijiet ta` *'lis alibi pendens'* u l-konnessjoni ta` kawzi; li pero` huma istituti differenti u dawn kif tajjeb enuncjati fis-sentenza (Onor. Imh. A. Depasquale vs Avukat Generali) (1 ta` Gunju, 2001).

Wiehed jinnota wkoll dak li qalet il-Qorti fil-kawza fl-ismijiet Dottor Alfred Mifsud vs Onorevoli Prim Ministro deciza fl-20 ta` Lulju, 1994. *"Is-sopprassessjoni hija, minnha nnifisha mizura eccezzjonalissima ghaliex tiffrena l-andament normali ta` kawza b`mod billi twaqqaf għalhekk dik l-ispeditezza li tesigi l-gustizzja biex kull kawza tinqata` fi zmien ragonevoli".*

Il-Qorti tagħmel referenza għas-sentenza *"Lawrence Cuschieri vs Onor. Prim Ministro"* kif citata fid-deċizjoni già msemmija: (Onorevoli Imħallef A. Depasquale vs Avukat Generali).

"Huwa car illi din il-minaccja li avvertiet is-sentenza tal-Qorti ta` l-Appell "Spiteri vs Sghendo" jigifieri li s-soprassessjoni għandha l-effett li tipparalizza totalment il-funzjonament tal-Qrati u ta` l-amministrazzjoni tal-gustizzja qieghda tavverra ruhha. Di fatti llum, bl-access li nfetah għal proceduri quddiem l-organi gudizzjarji tad-Drittijiet Fundamentali tal-Bniedem, li nholqu bil-Konvenzioni għal Protezzjoni tad-Drittijiet Umani w il-Libertajiet Fundamentali, li għandhom is-sede tagħhom fi Strasbourg, is-sentenzi kollha ta` din il-Qorti, inkwantu kollha huma passibbli ta` ulterjuri ezami hemmhekk huma kollha soggetti għal paralizi specjalment fil-fazi ezekuttiva tagħhom jekk din il-Qorti, skond is-sentenza appellata, jkollha tissoprassjedi, fil-kazijiet kollha fejn isir rikors għal dawn l-organi;

Is-soprassessjoni fuq il-linji msemmija fis-sentenza appellata tispicca biex tigi ekwivalenti għal fonti ta` ingustizzja profonda ghaliex effettivament tissospendi l-implementazzjoni u l-attwazzjoni tal-gustizzja tal-litigju fi zmien ragonevoli".

Il-kaz li għandha quddiemha l-Qorti llum huwa precizament ta` din in-natura li għaliha rreferiet il-Qorti f'dan il-kaz precitat. Il-Qorti ma ssib ebda raguni għala għandha tiddipartixxi minn dan l-insenjament.

Il-Qorti tinnota wkoll li l-konvenuta f'dan il-kaz qed tibbaza d-difiza tagħha fuq it-titolu ta` kommodat li hija qed tallega li għandha. Il-proceduri li hija istitwiet fil-Qorti Kostituzzjonali, fil-fehma ta` din il-Qorti, u dan bla pregudizzju għal kull dritt iehor li jista` jigi akkordat lilha mid-deċizjoni tal-proceduri kostituzzjonali minnha istitwiti jistgħu jispiccaw biex ma jkollhom ebda effett cert fuq it-titolu li qed tallega li għandha l-konvenuta. Ir-risoluzzjoni ta` dawn il-proceduri m`humiex necessarjament ser ikollhom effett fuq it-titolu ta` kommodat li hija tallega.

Għaldaqstant, il-Qorti tiprovali billi tichad it-talba għas-soprassessjoni magħmula fis-17 ta` Jannar, u tordna li l-kawza tkompli tinstema' regolarmen.

Kopja Informali ta' Sentenza

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----